COVID-19

PROPOSTA D'ACTUACIÓ PER A PROFESSIONALS SANITARIS

Col·legi de Metges de Barcelona

En el context actual de la pandèmia per SARS-CoV-2, l'alta contagiositat del virus i el seu impacte en l'àmbit sanitari han generat un elevat nombre de professionals sanitaris infectats. Per això és imprescindible seguir unes recomanacions clares i homogènies per a la detecció de casos entre els professionals, les tècniques diagnòstiques que cal aplicar i els criteris a seguir per a la reincorporació a la feina dels professionals afectats.

Cal tenir en compte algunes consideracions prèvies:

- La tècnica de major fiabilitat per al diagnòstic de la COVID-19 és la PCR, que permet detectar material genètic del virus, el qual no implica necessàriament la presència de virus vius amb capacitat de replicació. En la majoria de persones amb infecció lleu, la càrrega viral en mostres nasals i orofaringes és elevada en els 5-6 primers dies des de l'inici dels símptomes i pràcticament desapareix al dia 10. Encara que en alguns casos es pot detectar càrrega viral més enllà del dia 10, aquesta és entre 100-1.000 vegades inferior, cosa que suggereix una baixa capacitat de transmissió a partir d'aquest període.
- La transmissibilitat del SARS-CoV-2 s'inicia 1-2 dies abans de l'inici dels símptomes.
- En persones amb infecció lleu, la capacitat de transmissió és molt baixa a partir de la primera setmana de l'inici dels símptomes, fins i tot si la PCR encara roman positiva.
- En persones amb infecció greu, la càrrega viral és fins a 60 vegades superior i l'excreció viral pot ser més perllongada.
- La cinètica de la resposta immune a la infecció ha estat demostrada en alguns estudis, però encara es desconeix la durada en el temps i el grau de protecció generat pels anticossos.
- Es disposa de tècniques serològiques per detectar anticossos enfront el SARS-CoV-2 (IgM, IgA i IgG), però la sensibilitat i especificitat de cada tècnica varia àmpliament, per la qual cosa cal validar sempre la tècnica a nivell local abans de la seva utilització en la pràctica clínica habitual. La sensibilitat augmenta a partir del 6è-8è dia de la malaltia.

L'objectiu d'aquest document és donar unes recomanacions d'actuació per a professionals sanitaris amb sospita o confirmació d'infecció per SARS-CoV-2, o que han patit exposicions de risc, en funció de diferents escenaris o situacions.

Les següents recomanacions estan basades en les guies publicades pel Ministerio de Sanidad (https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Protocolo_Personal_sanitario_COVID-19.pdf; versió del 13 d'abril), l'Agència de Salut Pública de Catalunya (https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/procediment-actuacio-coronavirus.pdf; versió del 16 d'abril), els CDC (https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/return-to-work.html?CDC_AA_refVal=https%3A%2F%2Fwww.cdc.gov%2Fcoronavirus%2F2019-ncov%2Fhealthcare-facilities%2Fhcp-return-work.html; versió del 13 d'abril) i el Public Health England (https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-management-of-exposed-healthcare-workers-and-patients-in-hospital-settings/covid-19-management-of-exposed-healthcare-workers-and-patients-in-hospital-settings; versió del 17 d'abril).

Personal sanitari que presenta símptomes de menys de 7 dies d'evolució compatibles amb COVID-19

1 ESCENARI

S'ha de realitzar la PCR en mostra de frotis nasofaringi i orofaringi:

- Si la PCR és **negativa**, es podrà reincorporar al seu lloc de treball quan estigui lliure de símptomes. Si la simptomatologia persisteix i clínicament és suggestiva de COVID-19, cal repetir la PCR en 24-48 hores.
- Si la PCR és **positiva**, cal fer aïllament domiciliari i seguir les recomanacions de protecció dels convivents. Es farà seguiment clínic pel seu metge de referència (en cas de presentar criteris d'hospitalització, se seguirà el circuit habitual).

Criteris de reincorporació a l'activitat laboral del professional amb diagnòstic de COVID-19

L'estratègia per a la finalització de l'aïllament en els professionals amb diagnòstic de COVID-19 variarà en funció de l'avaluació inicial que s'hagi fet en cada cas i de la situació clínica del professional:

- **Professionals amb PCR inicial positiva**: realitzar una nova PCR transcorreguts un mínim de 7 dies des de l'inici de símptomes, i en absència de febre sense necessitat d'antitèrmics i amb millora de la clínica respiratòria els darrers 3 dies:
  - Si la PCR és negativa, el professional finalitzarà l'aïllament domiciliari i es reincorporà a la seva activitat assistencial portant mascareta quirúrgica i evitant (fins a completar 14 dies des de l'inici de símptomes) el contacte amb persones considerades vulnerables per aquesta malaltia (immunodeprimits, embarassades...).
  - Si la PCR és positiva, continuarà l'aïllament domiciliari i es repetirà la PCR al cap de 14 dies des de l'inici de símptomes. Si aquesta és negativa es reincorporarà a la feina, sempre que hagi estat un mínim de 3 dies sense símptomes en absència de tractament simptomàtic (antipirètics, analgèsics...). Si la PCR segueix sent positiva i el treballador està asimptomàtic, es valorarà la realització d'una prova serològica degudament validada (test ràpid o per tècnica ELISA) per determinar presència d'immunitat.
  - En el cas dels professionals que hagin patit un quadre greu d'infecció amb hospitalització, després de l'alta hauran de mantenir aïllament domiciliari amb monitoratge de la seva situació clínica almenys 14 dies postalta i la realització de la PCR prèvia a la reincorporació a la feina.

– **Professionals amb criteris clínics de COVID-19 però que no s'han realitzat la PCR confirmatòria inicial:** el treballador es podrà reincorporar al seu lloc de treball un cop transcorreguts 14 dies des de l'inici dels símptomes sempre que hagi estat un mínim de 3 dies sense símptomes en absència de tractament simptomàtic (antipirètics, analgèsics...). Es valorarà la realització d'una prova serològica degudament validada (test ràpid o per tècnica ELISA) per determinar la presència d'immunitat.

Personal sanitari asimptomàtic que ha tingut un contacte estret amb un cas COVID-19 sense fer ús d'equip de protecció

2 ESCENARI

Cal valorar el risc de l'exposició en el personal asimptomàtic que hagi estat en contacte estret amb un cas confirmat COVID-19 sense protecció:

- Exposicions de baix risc (exposicions puntuals amb mínim contacte físic, com l'atenció al domicili, entrar a l'habitació del pacient per fer la història clínica, presa de constants, subministrar medicació,... i durant un temps inferior a 15 minuts): el professional pot continuar amb l'activitat assistencial habitual i treballar amb mascareta quirúrgica durant tota la jornada laboral. Cal que es realitzi control diari de símptomes durant 14 dies i que consulti, si n'apareixen, segons s'ha descrit abans.

  No està indicada la realització de la prova RT-PCR si roman asimptomàtic.

- Exposicions d'alt risc (realització de procediments que generin aerosols, com intubació, broncoscòpia, aspiració de secrecions respiratòries, maniobres de reanimació..., sense utilització d'equip de protecció). El professional romandrà en aïllament domiciliari i amb control diari de símptomes. Si al cap de 7 dies roman asimptomàtic, es recomana la realització de la PCR i, si és negativa, es podrà reincorporar a la feina amb mascareta quirúrgica, tot mantenint la vigilància de símptomes fins als 14 dies del contacte i abstenir-se d'atendre pacients immunodeprimits. Si la PCR és positiva, es procedirà segons s'ha descrit en l'escenari 1.

Personal sanitari actualment asimptomàtic, però que ha presentat símptomes lleus fa més de 7 dies sense haver-se realitzat PCR

3 ESCENARI

El personal asimptomàtic amb antecedent de símptomes lleus compatibles fa més de 7 dies (sense realització de PCR) i que ha estat treballant pot continuar en el lloc de treball i treballar amb mascareta quirúrgica durant tota la jornada laboral. Durant 14 dies ha d'abstenir-se de tenir contacte amb pacients immunodeprimits.

Es recomana la realització d'una prova serològica degudament validada (test ràpid o per tècnica ELISA) per determinar la presència d'immunitat.

Personal sanitari asimptomàtic des de l'inici de la pandèmia

4 ESCENARI

Amb l'objectiu de determinar les possibles infeccions asimptomàtiques i conèixer la prevalença d'infecció per SARS-CoV-2 en els col·lectius essencials, com són els professionals sanitaris, és recomanable realitzar estudis de seroprevalença seriats. Es realitzaran mitjançant proves serològiques degudament validades (test ràpid o per tècnica ELISA) adreçades a tots els professionals sanitaris. No s'ha d'incloure en els estudis de seroprevalença els professionals que hagin patit infecció confirmada per la PCR.

La periodicitat del cribratge vindrà determinada per l'evolució de la situació epidemiològica de la pandèmia.

Llistat de professionals sensibles als quals no es recomana l'atenció de pacients COVID-19 segons el Ministeri de Sanitat (8 d'abril de 2020) i l'Associació Catalana de Salut Laboral (8 d'abril de 2020):

- Edat > 60 anys i > 50 anys amb comorbiditat
- Malaltia cardiovascular, inclosa hipertensió no controlada
- Malaltia pulmonar crònica
- Malalties endocrinològiques greus o descompensades (diabetis mellitus...)
- Immunodeficiència i immunosupressió
- Malalties hepàtiques cròniques greus
- Malaltia renal crònica amb insuficiència renal greu
- Neoplàsies en fase de tractament actiu
- Embaràs

CoMB, 18 d'abril de 2020

Col·legi de Metges
de Barcelona